

Zkoumání zvuků české španělštiny

Žďárek 22.11. – 24.11. 2013

Štěpánka Čechová

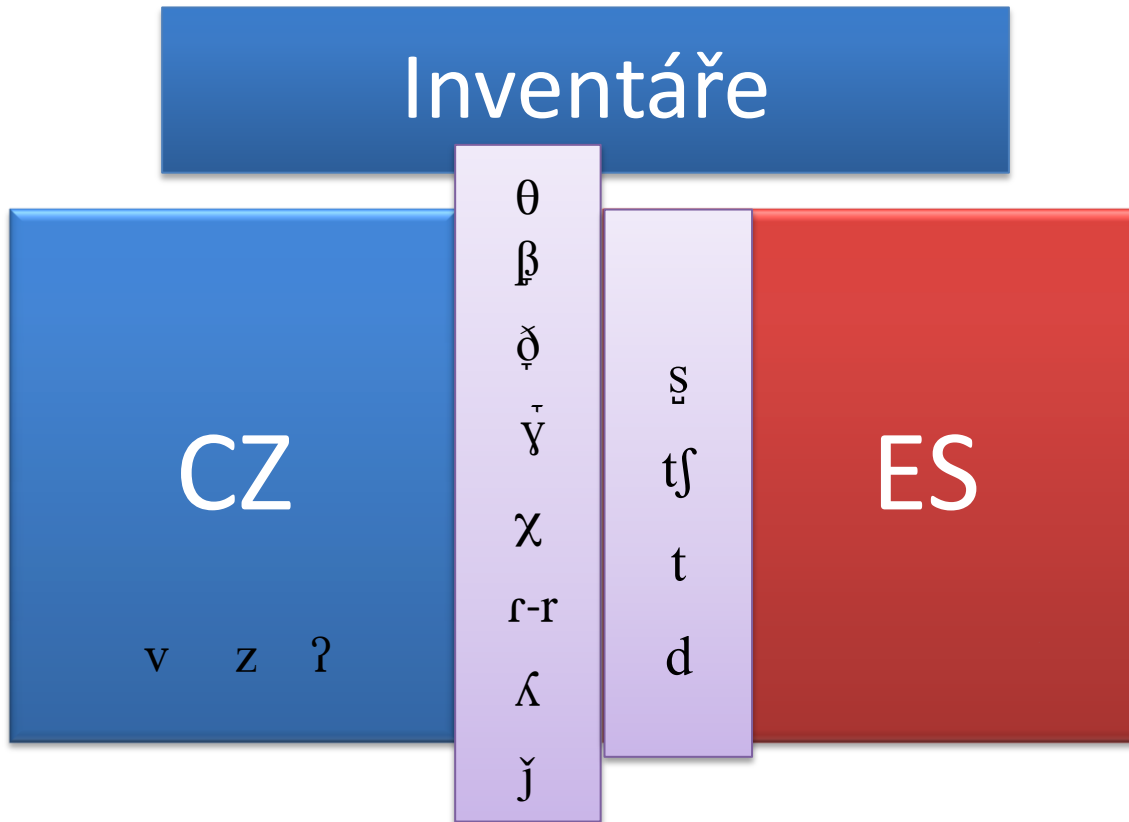
Ústav románských studií

FF UK

Osvojování španělských hlásek

- **repertoár hlásek** – různé fonémy, různé fonetické realizace „stejných“ fonémů
- rozličná **akustická vodítka**
percepce → produkce
- asimilační procesy, koartikulace
- suprasegmentální prvky – zde: přízvuk

Souhlásky

kontrastivní analýza – předvídání problematických jevů

Samohlásky

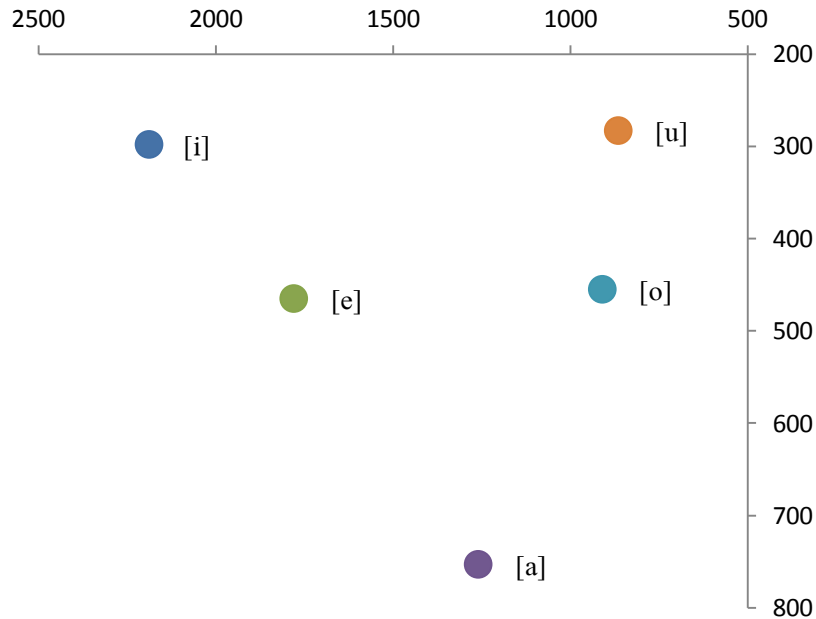
ES

-otevřenost/zavřenost (3)

-přední/zadní

-zaokrouhlenost

- **napjatost**

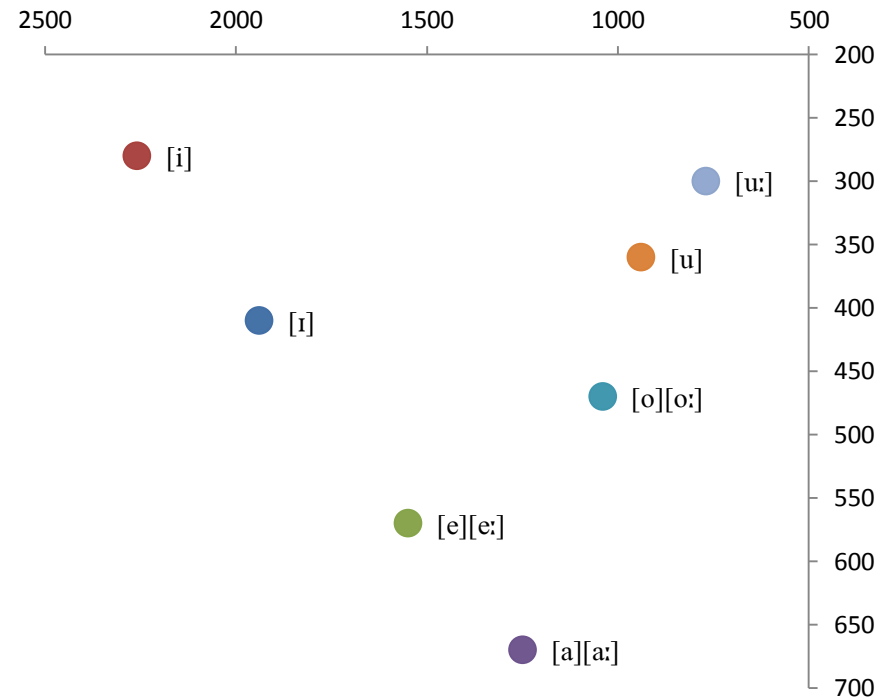
CZ

-otevřenost/zavřenost (4)

- přední/zadní

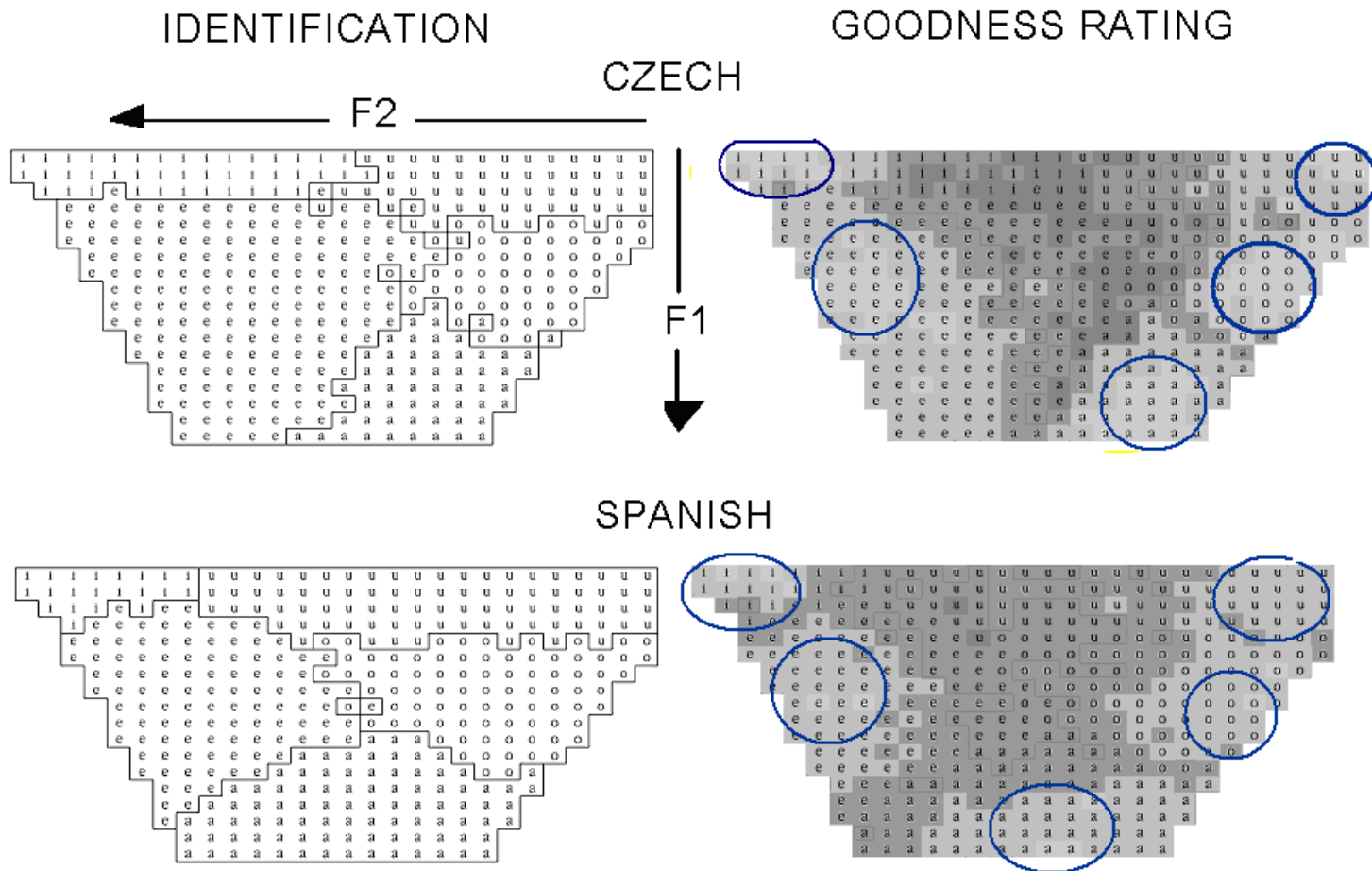
-zaokrouhlenost

-**délka**

RAE 2010, Volín-Skarnitzl 2010

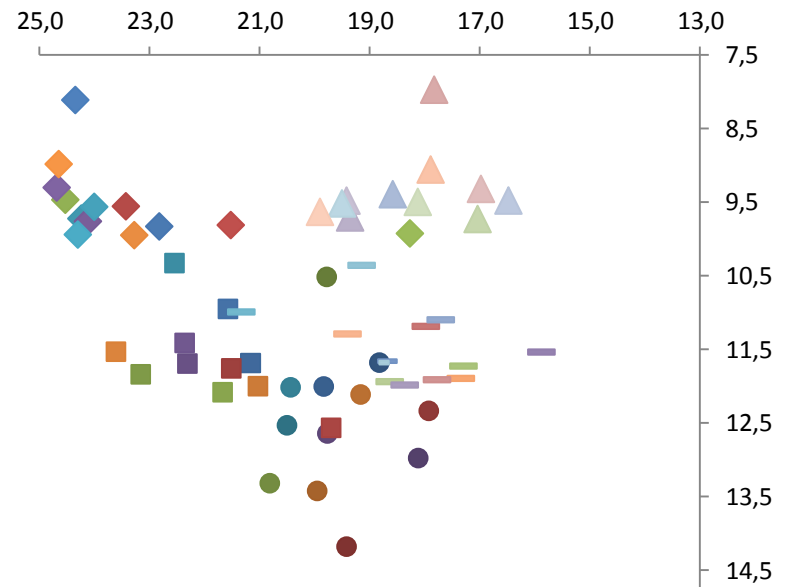
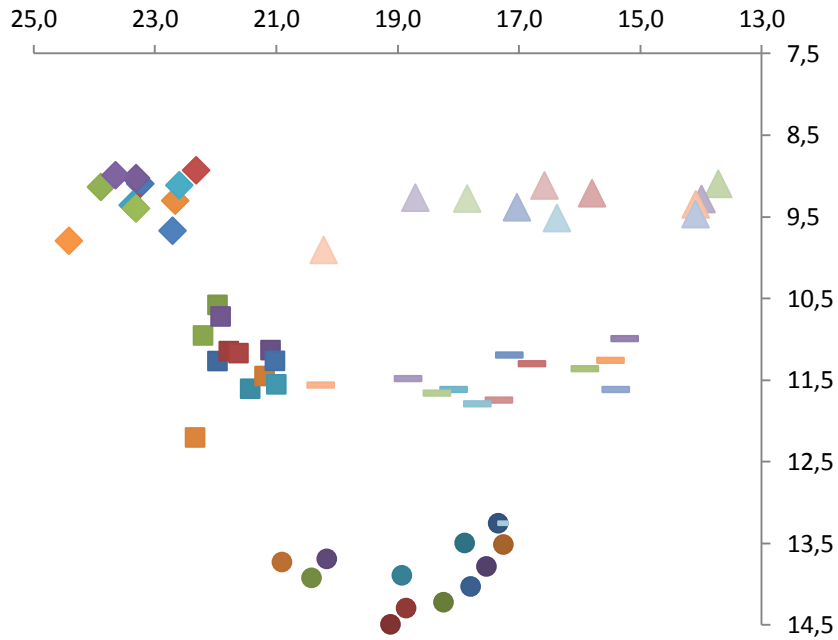
Samohlásky - percepce

Samohlásky - produkce

- ES

- CZ

Suprasegmentalia: přízvuk

- přízvuk v interakci s kvalitou/kvantitou hlásek
 - délka, tón, artikulační úsilí, intenzita
 - délka v CZ (*dal-dál*), v ES délka ~ přízvuk
- >>> hypotéza: česká L2 španělština realizuje přízvučné (obzvl. s ortog. přízvukem) automaticky jako delší (na úkor ostatních parametrů)

título – pícaro – patria – Márquez

Zkoumání *interlingvy*

- určité (*systemové...?*) realizace nevysvětlitelné čistě jen rozdíly mezi repertoáry
 - >>> zkoumání L2 produkce jako svébytné struktury (spontánní projev x laboratorní podmínky) (Arbulu 2000)
 - >>> interlingvální identifikace (percepce)
 - transfer (Odlin 2003, Flege 1995)

interlingua

>>> hypotéza: v české šp. operuje „lexikální difúze“ (*Chile vs. dile*)

Transfer z L1 do L2 (příklady)

- *un viejo negro* [umbjéχonéγro] > [un vjéxo négro]
hablaba [aβláβa] > [áblaba]
a estudiar [aεštúđjar] > [ʔaʔeštúdj̥ar]
seis horas [s̥ei̯.s̥óras̥] > [sejs.ʔóras]
- *las aulas* > [lazaúlas] sloven., východ. Morava
- *pero* [péro] vs. *perro* [péro] > [péro]
- ne vždy: L2 → L3 *tiene* [tjéne] > [t^hjéne] angl.
> [cjéne] fr.

Vstup dalších faktorů

- cílová varianta: *mejor* [meχór] > [meɦó:r]
- španělština v Česku většinou jako L3
- (sub)dialekt L1 (moravští x čeští mluvčí)
- sociální kontext (doba učení <<< **metoda učení**), způsob výuky

Děkuji za pozornost!

¡Muchas gracias por su atención!

[mútsæsyráθjaspor̥suat̥en̥θjón]

Tato prezentace je výstupem vnitřního grantu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze 2013 (VG021).

Bibliografie I

- ARBULU BARTUREN, M. B. 2000. *Estudio del sistema vocálico del español como lengua extranjera*. Málaga: ASELE.
- BARALO, M. 1999. *La adquisición del español como lengua extranjera*. Madrid: Arco Libros.
- BIELSKA, J. 2006. *Between Psychology and Foreign Language Learning*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- BLASER, J. 2010. *Phonetik und Phonologie des Spanischen. Eine synchronische Einführung*. Berlin: De Gruyter.
- GABRIEL, C. – MEISENBURG, T. – SELIG, M. 2013. *Spanisch: Phonetik und Phonologie*. Tübingen: Narr - Verlag.
- MARTÍNEZ CELDRÁN, E. 2007. *Análisis espectrográfico de los sonidos del habla*. Ariel Lingüística.
- COOK, V. (ed.) 2003. *Effects of the second language on the first*. Clevedon, UK: Multilingual Matters.
- KRÁLOVÁ, J. 1998. *Kapitoly ze zvukového rozboru španělštiny (na pozadí češtiny)*. Praha: Karolinum.
- LEAVER, L. B. – EHRMAN, M. – SHEKHTMAN, B. 2005. *Achieving Success in Second Language Acquisition*. Cambridge: CUP.
- LLISTERRI, J. 1989. Los sistemas vocálicos: tipología, universales y explicación fonética. *Anuario del Seminario de Filología Vasca "Julio de Urquijo" International Journal of Basque Linguistics and Philology*, vol. 23, no. 2, pp. 435-446.
- LLISTERRI, J. 1991. *Introducción a la fonética: el método experimental*. Barcelona: Editorial Anthropos.
- MCMAHON, A. 1994. *Understanding Language Change*. Cambridge: CUP.

Bibliografie II

- MONROY-CASAS, R. 1980. *Aspectos fonéticos de las vocales españolas. Metodología y lingüística.* Sociedad General Española de Librería.
- MOYER, A. 2004. *Age, Accent and Experience in Second Language Acquisition.* Dublin: Multilingual Matters.
- NAKATA, Y. *Motivation and Experience in Foreign Language Learning.* Bern: Peter Lang, 2006.
- ODLIN, T. 1989. *Language transfer: cross-linguistic influence in language learning.* New York: CUP.
- ODLIN, T. 2003. Cross-linguistic influence. In C. J. Doughty a M. H. Long (eds.), *Handbook of second language acquisition* (pp. 436-86). Malden, MA: Blackwell.
- ORTEGA, L. (ed) 2011. *Second Language Acquisition.* Abingdon - New York: Routledge.
- PALKOVÁ, Z. 1994. *Fonetika a fonologie češtiny.* Praha: Karlova Univerzita.
- PAVLENKO, A. - JARVIS, S. 2002. Bidirectional transfer. *Applied Linguistics*, 23, 190-214.
- PODLIPSKÝ, V. J. – SKARNITZL, R. – VOLÍN, J. 2009. High Front Vowels in Czech: a Contrast in Quantity of Quality? *Proceedings of the 10th Annual Conference of the International Speech Communication Association (Interspeech 2009)*, pp. 132-135. Brighton: ISCA.
- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. 2010. *Nueva Gramática de la lengua española: Fonética y fonología.* Madrid: Espasa.
- SAVELA, J. 2009. *Role of Selected Spectral Attributes in the Perception of Synthetic Vowels.* TUCS Dissertation. Turku: Turku University, Centre for Computer Science.

Bibliografie III

- SELINKER, L. – LAKSHMANAN, U. 1992. *Language transfer and fossilization: the Multiple Effects Principle*. In S. M. Gass and L. Selinker (eds), *Language transfer in language learning* (pp. 197-216). Amsterdam: John Benjamins.
- SKARNITZL, R. 2012. Dvojí *i* v české výslovnosti. *Naše řeč*, vol. 95 no. 3, pp. 141-153.
- SKARNITZL, R. – VOLÍN, J. 2012. Referenční hodnoty vokálních formantů pro mladé dospělé mluvčí standardní češtiny. *Akustické listy*, vol. 18, no. 1, pp. 7-11.
- VOLÍN, J. 2010. Fonetika a fonologie. *Mluvnice současné češtiny 1*. Praha: Karolinum.